

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

4. Eadem Decreta ne in ipso quidem Constantiensi Concilio, nec à Patribus pro Decretis Oecumenici Concilij habita esse; testimonijs gravissimorum auctorum, qui Concilio intererant, ac etiam Gallorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

dubitari poterat, imò dubitatum est, an illius Decreta, præsertim, quæ Pontificiam dignitatem spectabant, consultò, deliberatè, & Conciliariter concepta essent, quippe cùm Patrum vota aut metu Regionum, aut exclusione Cardinalium, aut nimiā festinatione, quæ examen prævertebat, redderentur suspecta; idque in particulari de Decretis quartæ & quintæ sessionum intelligendum esse ex allatis testimonijs constat, illa enim apertè ostendunt, Capitula illa postrumultum de celebranda sessione quarta in unica Congregatione Nationum conclusa fuisse, & totam deliberationem unius diei tempore absolutam, neque deliberationem illam fuisse communem & Conciliarem, ut oportuit; cùm nec in sessione habita fuerit, nec audita Cardinalium vota.

IV. Age jam verò, & Decreta illarum sessionum ne quidem à Concilio, Oecumenico & Generali facta esse, nec pro talibus à viris Gravissimis & doctissimis habita, demonstremus.

Primo. Certum est Johannem XXIII. nunquam ijs Decretis assensum esse. Is enim in litteris ad Ducem Biturigie (a) datis causas exponit, cur Decretis Constantiensibus deferre non posset: Quod, videlicet, licet in Concilij generalibus non debeat fieri Nationum differentia, sed omnes & singulos sententiam suam dicere publicè oporteat, ut unius instructione informentur alii; hoc tamen Constantia non fuerit permisum, quin imò statutum, quanlibet Nationem unam tantummodo vocem, five suffragium habituram, etiam si in Natione Gallica essent ducenta voces notabiles, & in Italica totidem: & de Anglicana essent tantum tres Prelati ibi personaliter comparentes, ac Ceteri Clerici novem numero. Deinde quid cùm in Concilij Generalibus secundum statuta Canonum vis suffragij non competit nisi Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, quorum suffragia requirenda sunt in sessionibus publicis, & non privatis consilijs; nihilominus quicunque ad hujusmodi consilia fuisse admitti, nullo discrimine personarum habito, omnium suffragia, etiam Laicorum, subtractis Prelatorum suffragijs recepta sint, & licet in Concilij suffragia debeant esse libera, nihilominus multe extiterunt cavillationes, & fabornationes per minas, & terrores ab Imperatore procedentes. Hæc Johannis querela nullam fidem, aut parvam mereretur, nisi omnino ijs consentanea eset, quæ ijsdem penè verbis à Spondano, à Cardinali Alliacensi, ab Actis Concilij

O 2

(a) Johannis XXIII. in epist. ad Duc. Bitur. in Sorbona publicè lecta, & in duobus MM. SS. Codd. Biblioth. S. Victor. affermata.

Gallia
Vincit
Gallia
300

Conciliij in 4. manuscriptis Codicibus, & denique à tribus Nationibus, & Cardinalium Collegio in Protestatione recensentur, quorum testimonia supra produximus, ut adeò dubitari non possit, vera esse, quæ Johannes commemorat, quæque Eugenij IV. testimonio indubitate redduntur, is enim in sua Apologia: (a) *Contra Decreta de auctoritate Conciliorum nonnulli reclamaverunt graviter, qui strepente multitudine superati (sicut his novissimis temporibus, quibus carnales exuberant passiones, factum esse manifestum est) audiri nequierunt.* Non ergo pro Decretis Concilij Oecumenici habita sunt, aut haberi potuere, quæ contra Conciliorum Oecumenicorum normam facta sunt, hoc est, quæ metu extorta, quæ non conciliariter, nec auditis, sed exclusis, quorum intererat, admissis verò, qui admitti non debebant, nec servatâ votorum pluralitate, decreta sunt. Idque egregio confirmatur exemplo, verbisque Caroli VII. Regis Galliarum; qui cùm à Deputatis Concilij Constantiensis audivisset sententiam à Patribus in Johannem XXIII. latam; non tantum eam improbavit, négavitque id Synodo licuisse, sed etiam ipsos Deputatos amarè objurgans: *Equis, inquit, eam vobis licentiam dedit; ut audieris in Pontificem Romanum manus injucere, eaque dignitatem ac infulas adimere, quod nuper Constantia fecisti?* Postquam ergo è audacia perversissima, quid aliud superest vobis, quam ut parifaciatore Regi Regisque Principibus coronam & imperium involetis? sed enim ne id vobis procedat, maturè preveniam. Hæc Maimburgus totidem ferè verbis, quæ ex Gallico reddidi, adjungitque: (b) *Jam ab annis nongentis Ecclesia Gallicana hanc sententiam fuisse, ut videlicet excepto heresis casu, à nullo hominum, nulloque Concilio, sed à solo Deo judicari Pontifex Romanus, deponique possit.* Hæc Maimburgus sui, sarrumque opinionum, quas alibi docuit, in gratiam Regis Galliae oblitus; adeò videlicet illum Reges demerendi imperius cœpit, ut jam amicus Pontifici, jam hostis appereat, ut cinq̄ue Regi placuerit; sed de hoc alias. Palam igitur hoc exemplo fit, Regi Galliæ Regionque senatu Decreta quartæ & quintæ sessionum nunquam probata fuisse, adeoque aut non habuisse Concilium pro Oecumenico, legitimoque, aut arbitratos esse, nullam Concilio in Papam esse potestatem.

Secundū

(a) Eugenius IV. in Apolog. contra' Basil. (b) Maimb. Grand. Schilfus d'Occid. lib. 5. fol. 307. V. Spond. ad Annū 1415. n. 12. & ibi Bzou.

Secundò. In Regesto Concilij Constantiensis, quod duobus Manuscriptis continetur, hæc leguntur: *Die 6. Aprilis Anno 1415. Cum per Dominos Cardinales & Nationes altercatum esset super correctione & emendatione Capitulorum in præcedenti sessione (quarta) statutorum, tandem ordinatum & conclusum est, quod supradicta Capitula modo infra scripto corrigerentur, &c. premisâ per Dominos Cardinales & Oratores Regis Francie protestatione secretâ in Camera Paramentorum Palatij Constantiensis secretè factâ, quod propter scandalum evitandum ad sessionem ibant, non animo consentiendi his, quæ audieram in ea statui debere, &c.* Censuerunt ergo Cardinales, Gallicique Oratores, quo tempore sessiones quarta & quinta agebantur, aut Concilium non fuisse Oecumenicum, aut nullâ potestate in Pontifices prædictum; alioquin qui poterant Decretis Concilij haud annuere, quod Oecumenicum & legitimum cederent? imò nisi annuissent, pro Schismaticis habendi erant, nec tamen habiti sunt.

Tertio. Cardinalis Turrecremata in lib. de Ecclesia: *Nullus, inquit, dubitat, quod afferere, quod sola obedientia Joannis faceret Concilium Universale, Universalem Ecclesiam representans, esset temerarum ac scandalosum alijs duabus Obedientijs. Omnes ergo Episcopi, Cardinales, Doctores, omnésque Universitates, Scotiæ, Lusitanie, Castellæ, Navarræ, Arragonie, totiusque Hispanie, Bearnie quóque, Sardinie, Corsicæ, Majoricæ, Bavaria, Flaminie, celebrésque Wormatiensis, Spirensis, & Werdensis Episcopatus, qui Gregorio & Benedicto adhærebant, Concilium Constantiense, quo tempore duæ sessiones quarta & quinta agebantur, pro Oecumenico & Universali non habuerunt; nec propterea ab ullo mortalium pro Schismaticis aut haereticis habiti sunt; non ergo certa & indubitate ea Decreta dici poterant, quæ à tam multis & celeberrimis Ecclesijs, pro irritis, nullisque habebantur, illæsâ & inviolatâ conscientiâ.*

Quarto. Eugenius IV. Pontifex Maximus in Apologia contra Basileenses: *Non dixit Obedientia Gregorij, non Benedicti, quæ Christianitatis pars non modica fuit, ante tempus Conventionis plenarium fuisse Concilium, nec prius actitata, quasi Synodi Generalis plenariâ auctoritate suscepit; itaque oportuit ipsis convenientibus primò ab Obedientia Gregorij, deinde ab Obedientia Benedicti novum Concilium convocari, hincque Universâ Ecclesiâ concurrente plenarie Synodi rem & nomen accepit. Quod ergo ante illum articulum*

O 3

ipfis

ipſis à Patribus ibi confidentibus actum est, Universæ Ecclesiæ non debet adscribi, ſed eis tantum qui ibidem conſidebant, & unius tantum Obedientie Synodum faciabant. Fuit ergo Eugenij, omniūmque, qui Eugenio adhærebant, hoc est, totius Orbis Christiani ſententia (paucis exceptis, qui Basileæ tumultuabantur) Conſtantinense Concilium, cùm illæ duæ ſeffiones peragebantur, non fuiffe Oecumenicum, ſed particulae tantum, unius videlicet Obedientiæ Johannis XXIII.

Quintò. Idem Cardinalis Turrecremata lib. 2. de Ecclesiæ cap. 99. Neque ipſa integra Joannis XXIII. Obedientia conſenſit; quoniam plures Patres doctifſimi illius Obedientie illis non praefliterunt conſenſum, aut conſenſum ſuum. Plures ergo & doctifſimi viři, etiam ex Johannis Obedientia credebant, ſe Decretis illis haud illigari, ſed poſſe obniti, & conſequenter non fuiffe eo tempore Concilium Oecumenicum, aut ſaltem ſuā potestate abuſum; aut qui dici potuit Concilium Universale, cui deerant tot ſuffragia, aut contempta videlicet, aut contraria, aut non audita? Idem Turrecremata, qui Concilio Conſtantinensi interfuit: Congregatio, inquit, Conſtantia lebrata tria tempora habuit: primum fuit, in quo ſole Obedientia Joannis praefati Conſtantiae convenerat. Secundum tempus fuit, in quo Angelus Corriarius, vocatus in Obedientia ſua Gregorius XII. juri ſuo cedens praefata Congregationi, ſub certis modo & forma ſe coniunxit. Tertiū tempus eſt, in quo Reges & Principes ac Pralati Obedientes Petro de Luna, Benedicto XIII. vocato in Obedientia ſua, per ſuos Oratores novā factā convocatione Concilij ſe unierunt praefata Congregationi ad pacem dandam Ecclesiæ, & ſuimus nos praefentes, tunc in Minoribus conſtituti; pro quo ſolo tempore convenientibus omnibus ſimul tribus Obedientijs fuī certum dicere, quod Universalis Ecclesia fuī repreſentativè congregata Conſtantia. Hæc Turrecremata, cui urpote praefenti, rerumque omnium conſcio, quæ Conſtantiae agebantur, & doctriñac pie tate praefanti, nec partibus addicto, meritò fidem adhibeas.

Sexto. ſeffione decimâ quartâ Concilij Conſtantinensis leguntur Bullæ Gregorij certis conditionibus Papatui renuntiantis, in quarum prima Arimini data tertio Idus Maij Anno 1414. Concedit ſuis Legatis Congregationem Conſtantinensem, in quantum per ſerenitatem Regiam, & non per Balbafarem ſe nuncupari facientem Ioannem Papam XXIII. vocatam vice ſuā ad predictorum effectum convocandi & autorizandi in Generale Concilium, remotâ tamen omnimodo Balbafaris praefenti, & preſentia.

sentia ab iisdem. Hanc Gregorij Bullam, quā Concilium ante Sessionem decimam quartam aperte Oecumenicum negabatur, non solum actis suis Synodus Constantiensis inseruit; sed etiam ex consensu quatuor Nationum, omniūque Patrum Archiepiscopus Mediolanensis tabulas legit, quibus dicebatur: *Quod Concilium memoratum di-
lam convocationem, auctorationem, & confirmationem, in quantum ad eundem
Gregorium pertinet & attinet, eis admittit, Collegium ipsius D. Gregorij nuncupati,
alteri Collegio videlicet olim Johannis Pape, & e converso, unita omnino decrevit,
& Notarij rogati de premisis non faciant mentionem in instrumentis suis de Papa
vel Sede Apostolica, sed de Sigismundo Romanorum Rege usque ad cessionem no-
mine dicti Gregorij faciendam.* Et sess. 20. non prius Obedientia Be-
nedicti se Patribus Constantiensibus adjunxit, quām uero iterum Con-
cilium convocaretur, perinde ac si hactenus legitimè convocatum non esset, neque
Oecumenicum fuisset: *ut Congregatio titulo abstineret Concilij Oecumenici,*
Et sexaginta litterae ad Regem Arragonie Ferdinandum missæ
sunt, nullā Concilij Generalis inscriptione; quae omnia à Patribus
Concilij acceptata, confirmata & jurata sunt, ut videre est in Actis
vigesimali sessionis, & in duobus Codicibus Manuscriptis Regestum
Concilij continentibus. Agnoscebant ergo Patres Constantien-
ses, antequam Obedientiae Gregorij & Benedicti sece adjunge-
rent reliquis, nondum satis constare de auctoritate Concilij, & an
esset Oecumenicum; si enim constabat Oecumenicum esse, cur no-
vam Concilij convocationem, cur Decreta priora in dubium re-
vocari permittebant, abstinebantque titulo Oecumenicæ Synodi,
toties in prioribus sessionibus usurpati? Nec dici potest id Patres
tolerasse studio pacis: nec enim hanc tantum causam fuisse; sed
eam præcipue, quod revera magna Christiani Orbis parte, imò
etiam quām plurimis in ipsa Synodo, negaretur Oecumenica &
legitima esse (alioquin nunquam pacem tam cardo indignisque
conditionibus emerent, & Decreta prioribus sancta sessionibus
permitterent aut reverti, aut in dubium revocari) id quod ex Tur-
recemata, Petro Alliacensi, Eugenio IV. alijsque supra ostendi-
mus. Et ideo Arragonensis Regis Legati protestati sunt: (a)
*Quod quidem vellent se unire Concilio, non tamen reputare esse Generale
Concilium, neque agi de rebus Generalis Concilij, donec venirent Legati
Regis Castelle.*

(a) Ex 4. Codd. MM. SS. apud Schelstr. in dissert. Antwerp. fol. 52.

septim. Sessione 14. sub gravissimis penis decretum de non eligendo sine assensu Concilij Romano Pontifice hisce verbis editum fuerat: *Sacrosancta Generalis Constantiensis Synodus pronuntiat, statuit, & ordinat ad electionem futuri Pontificis nullatenus procedatur, sine deliberatione & consensu hujus sacri Concilij Generalis, & si quid fieret, sit ipso facto auctoritate hujus Concilij irritum & inane; nullusque electum contra hoc Decretum in Papam recipiat sub pena maledictionis aeterna, & sautoria Schismatis. &c.* Quid poterat à Concilio enixius decerni, & gravioribus penis armari? & tamen, quia Benedicti XIII. Obedientia necdum acceperat, ideoque ea Synodus pro Oecumenica non habebatur, adeò huic Decreto delatum non est, ut & Collegium Cardinalium, & Natio Hispanica, imò & tres reliquæ Nationes protestatae sint illud Decretum, aut nullum esse, aut saltem dubia auctoritas; & ex eo sequi, Ecclesiam DEI sine capite & lege futuram esse, sed nec illa Hispanicam Nationem ligari potuisse, quamvis validum foret: nec haberi posse indubitatum Concilium deficiente capite, ad quod pertinet Concilium convocari. Hæc omnia palam faciunt, non fuisse eo tempore Concilium Constantiense pro certo ac Oecumenico habitum; quî enim certum & Oecumenicum, quod negant esse indubitatum, quod Acephalum dicunt, cuius Decreta invalida, nec illis Nationem Hispanicam ligari volunt, imò turbari Ecclesiam, reddique exlegen? hæc plane non sunt notæ legitimæ & Oecumenicæ Synodi: & hæc si obijci poterant sessioni decimæ quartæ, quantò magis sessioni quartæ & quinta, tot alias, ut suprà ostendi, defectibus laborantibus, & in quibus Obedientia Gregorij nondum se reliquo agmini sociaverat? In quatuor Codicibus Manuscriptis (quos Schelstrate edidit in Tractatu Romæ edito) ad Annūm 1417, hæc habentur: *Hū diebus post electionem Petri de Luna infra decem dies Cardinales attendentes constitutionem: ubi majus. de elect. in 6. alia jura, & etiam Decret. Concilij super electione Papa hæc vice, pro qua Concilium decrevit electionem fiendam modo & formâ, loco, tempore & materiâ per Concilium ordinandis, & penas terribiles imponit contrarium facientibus, suspendûque omnia jura positiva in illa materia; licet dicti Cardinales non reputarent dicta Decreta valere propter opiniones Doctorum ita dicentium; noluerunt tamen illa publicè impugnare &c.* Propter quod fecerunt Protestationes in omnibus Nationibus, mitiore, quam potuerunt, per quas posset jus eorum conservari, & nullus de Concilio debet

beret exasperari &c. Et infra : *Dicitam protestationem fecerunt in qualibet Natione per duos Cardinales & Procuratorem, cum duobus Notariis Nationis Italie &c. Et in alia Protestatione ejusdem sacri Collegij, ac trium Nationum, videlicet, Italicae, Hispanicae, Gallicaenque. Audite hæc omnes, auribus percipite, qui habitatis Orbem &c. Vos prefatam Venerabilem Nationem pluries & instanter exhortati sunt & requisiuerunt, quatenus attentis periculis Ecclesiæ sanctæ DEI velletis per vos vel Deputatos vestros cum dictis tribus Nationibus Italie, Gallie, Hispania & Cardinales super modo future electionis maxime de electoribus tractare, agere & convenire, quod facere, & super hoc respondere jam multis diebus distulisti, & non fecisti, licet afferatis sine vestro consensu & ordinatione Concilij, super modo, forma, loco, tempore & materiali posse ad dictam electionem procedi, obstantibus quibusdam hujus Concilij decreis, quibus nos, Hispanica Natio, etiam si alias valida existarent, non ligamur.*

Et infra : *Cum si ante dictam provisionem Ecclesia de Pastore, aut saltem mode electionis illius, suppositis hujus Concilij Decretis, quibus omnia jura circa electionem Pontificis edita, dicuntur esse suspensa; ex quo sequetur Ecclesiam DEI esse sine capite, & sine lege & ordinatione electionis Pontificis, hoc Concilium casu aliquo dissolvetur, prout jam multæ cause timentur imminentes; Ecclesia in periculo remaneret, quia vix aut nunquam summus Pontifex indubitate posset habereri, quia vix congregaretur indubitatum Concilium deficiente capite, ad quod permet convocare &c.*

Octav. Sessione 39. prescribitur forma Professionis fidei, quam Romani Pontifices legitimè electi facere tenentur in hæc verba : *In nomine sanctæ & Individue Trinitatis, &c. Anno à Nativitate Domini, &c. ego electus in Papam Omnipotenti Deo corde & ore profiteor, me firmiter credere & tenere sanctam fidem Catholicam, secundum traditionem Apostolorum, Generalem Conciliorum & aliorum Sanctorum Patrum; maximè autem Sanctorum olo Conciliorum, videlicet primi Nicani, secundi Constantinopolitani, tertij Ephesini, quarti Chalcedonensis, quinti & sexti Constantinopolitanorum, septimi Niceni, octavi quoque Constantinopolitanorum; nec non Lateranensis, Lugdunensis, & Viennensis Generalium etiam Conciliorum, & illam fidem usque ad unum apicum immutataam servare: ritum quoque pariter Sacramentorum Ecclesia. Ecce! enumerat Constantiensis Synodus omnia Generalia Concilia, in quorum fidem jurare oporteat Romanum Pontificem; cur rogo ex omnibus Generalibus Concilijs solum Constantiense omititur, quod tamen adeò expresse ac nominatim sessionibus*

quartâ & quintâ decretis fidei à se statuendis Romanum Pontificem illigaverat; id quod à nullo haec tenus Conciliorum legitimus factum; cur ergo solum Constantiense omittitur, quo nullum magis exprimi debebat? nimur agnoscebant Patres Constantiense Concilium, utpote à Romano Pontifice necdum approbatum, dici non posse Oecumenicum, & ideo nec inter Oecumenica reponi debere.

Nonò. Petrus Alliacensis, qui tractatum de Ecclesiæ, & Cardinalium auctoritate anno 1417. scripsit, hoc est, quando sessio vigesima sexta jam Constantiae habita, & Obedientia Benedicti se Concilio adjunxerat; parte illius libri primâ cap. 4. dubia aliqua proponit: *Quæ dicebat, apud nonnullos magnam inducere perplexitatem.* Primo an quatuor Nationes in hoc sacro Concilio, excluso Cardinalium Collegio faciant Concilium generale, cùm sint plura Concilia particularia validè in aequalia & impropotionaliter divisa, & ad partem deliberantis, que deliberatio, exclusa deliberatione Collegij, & non facta in communione collatione votorum, videtur multissima esse censenda deliberatio Concilij conciliariter facta. Secundò an dictæ Nationes, quæ sunt nova Collegia particularia, habuerint à jure Divino vel humano auctoritatem privandi Romanam Ecclesiam, & sacrum Collegium jure suo, habendi sedis vocem in sacro Concilio, & Summum Pontificem eligendi. Hæc Cameracensis Cardinalis, qui postea adjungit: *Hæc à se proponi eo consilio, ut super his Concilium deliberet, ne in futurum ejus acta improbentur.* Ergo jam tunc temporis apud multos Concilij auctoritas vacillabat, eratque incertum, an pro Oecumenico, legitimoque habendum esset, idque præter alias rationes, etiam ex his capitibus: *tum, quod non tam unum Corpus unitumque Concilium, quæm quatuor & diverse Congregationes viderentur, ex quatuor Nationibus conflata;* idque contra instituta morémque omnium retrò Conciliorum: *tum, quia numerus votorum non rectè iniri poterat, aded ut minor pars æquivaleret multò & decuplo majori, quod aperte libertati exemplo omnium Conciliorum, sacris Canonibus, rectaque rationi adversabatur;* Natio enim Anglicana viginti tantum votis constabat; Gallicana & Italica singulæ trecentis, & tamen Anglicanæ vota æquivalebant votis Gallicanæ, cùm quælibet Natio pro uno tantum voto computaretur: *tum, quia deliberatio, & examen rerum, quæ definiri oportebat, non instituebatur Conciliariter,* hoc

hoc est, in communi omnium Nationum, sed in privatis singulorum Conventibus, quæ dici Conciliaris deliberatio non poterat: quemadmodum in causis, quæ capituloiter decerni deberent, non haberetur pro resolutione Capitulari, quæ in particularibus Capitularium congressibus caperetur, ut si in electione Episcopi v. g. Constantiensis, Suevi, Helveti, Franconésque Canonici in privatis, distinctisque Cœtibus, non in communi conventu sua vota conferrent, presertim si Helvetorum vota, quæ tantum sunt tria, æquivalere Suevorum deberent, quæ sunt supra viginti: tam denique, quia Cardinales ad deliberandum non admittebantur; quamvis enim non oporteat ad Concilium Occumenicum omnes Episcopos convenire, oportet tamen nullum excludi, accedere & interesse volentem. Si ergo ex his capitibus, teste Alliacensi Cardinali, auctoritas Concilij dubia reddebat; quanto id magis de sessionibus quarta & quinta dicendum, cui una tantum Obedientia intererat, & in quam, præter istos, tot alij defectus incurrebant supra notati?

V. Si ergo auctoritas Concilij Constantiensis, priusquam à Martino V. confirmaretur, Regi, Senatui & Oratoribus Gallicis, imò Cardinalibus, ipsisque Concilij Patribus aut dubia, aut nulla habebatur, idque invictis testimonij à nobis probatum est; quid tandem præsidij ab hujus Concilij decretis sperare Maimburgus potest? at celavit hæc omnia, ut cum vincere non posset, saltem abderet veritatem. Sed præter jam dicta aliud adhuc supereft, quod illis Decretis validè objiciamus. Nego enim illa in senatu, quem Adversarij volunt, & præfertim Maimburgus, Martino V. confirmata esse. Nam primò Martinus V. sessione 45. his verbis Concilij Decreta confirmat. *Omnia & singula determinata, & conclusa, decreta in materia fidei per præsens sacrum Generale Concilium Constantiense conciliariter tenere ac inviolabiliter observare volebat, & nunquam contravenire quoquo modo; ipsaque sic conciliariter facta approbat & ratificat, & non aliter, nec alio modo.* Hic Martinus ea solùm Concilij acta confirmat, quæ ad materiam fidei pertinent, & Conciliariter facta, non vero approbat, quæ ad fidem non spectant, nec sunt conciliariter facta: at talia sunt Decreta quartæ & quintæ sessionum: hæc enim propositio: *Concilium est supra Papam certum & indubitatum, non est de fide, alioquin totus*